

The Role of Control in Allocating International Responsibility in Collaborative
Military Operations

B.L. Boutin

Samenvatting

De Rol van Controle in de Verdeling van Internationale Aansprakelijkheid in Gezamenlijke Militaire Operaties

INTRODUCTIE

Dit proefschrift analyseert de fundamentele rol van controle voor de verdeling van aansprakelijkheid in gezamenlijke militaire operaties waarin elementen van commandovoering tijdens de operatie worden uitgevoerd door verschillende staten en internationale organisaties. Met betrekking tot het uitoefenen van gedeelde militaire controle luidt de belangrijkste onderzoeksvraag van dit proefschrift als volgt: wat is de rol van het begrip controle bij het verdelen van internationale aansprakelijkheid in gezamenlijke militaire operaties? Qua methodologie richt dit onderzoek zich primair op een herinterpretatie van bestaande wettelijke regels en bekijkt deze door de lens van het concept van causale controle in het kader van militaire operaties. De analyse begint met een bespreking van de toepasselijke wettelijke regels en de meest gangbare interpretaties ten aanzien van internationale aansprakelijkheid tijdens militaire operaties. In het proefschrift wordt vastgesteld dat bestaande internationaal rechtelijke beginselen onduidelijk zijn dan wel niet in staat zijn om bepaalde feitelijke scenario's die zich in militaire operaties voordoen te vangen. In het proefschrift wordt derhalve voorgesteld om de beginselen opnieuw te interpreteren en toe te passen in specifieke feitelijke scenario's. Dit onderzoek baseert zich daarbij op een conceptuele analyse en identificeert causale control als fundamenteel concept om aansprakelijkheid toe te wijzen. Dit dient om de herinterpretatie van de wettelijke regels aangaande aansprakelijkheid in militaire operaties vorm te geven. Het proefschrift toont daarmee aan dat controle en causale dimensie fundamentele begrippen zijn voor het beantwoorden van de vraag naar verdeling van aansprakelijkheid bij militaire operaties.

HOOFDSTUK 1. DE CONTEXT VAN AANSPRAKELIJKHEID IN GEZAMENLIJKE MILITAIRE OPERATIES

Hoofdstuk 1 bespreekt militaire begrippen en de feitelijke realiteit die bijdragen aan een goed begrip van de context waarin kwesties van

aansprakelijkheid spelen. Het hoofdstuk geeft een betekenis van controle in een militaire context en beschrijft de wijze waarop militaire controle wordt gedeeld door deelnemers aan een operatie. Verder worden feitelijke scenario's van schadelijke handelingen in militaire operaties uiteengezet zodat de belangrijkste soorten schadelijke handelingen en de feitelijke context waarin deze voorkomen kunnen worden geïdentificeerd.

HOOFDSTUK 2. TOEKENNING GEBASEERD OP EFFECTIEVE CONTROLE OVER SCHADELIJKE HANDELINGEN VAN INTERNATIONALE MILITAIRE STRIJDKRACHTEN

Hoofdstuk 2 behandelt de toerekening van schadelijke handelingen en stelt dat het handelen van soldaten moet worden toegeschreven aan de actor die de vorm van militaire controle heeft uitgeoefend die oorzakelijk verbonden was aan het handelen van een soldaat. Het hoofdstuk bespreekt eerst de wettelijke regels en interpretaties inzake de toerekening van handelingen voor operaties die onder leiding van een internationale organisatie staan, en voor gezamenlijke operaties. Het hoofdstuk identificeert hier problemen en beperkingen van het huidige wettelijke kader. Het tweede deel van het hoofdstuk gaat over de herinterpretatie van deze regels op basis van een analyse van fundamentele begrippen die aan toerekening van handelingen ten grondslag liggen. Het hoofdstuk laat vervolgens zien hoe controle, opgevat in een militaire zin, van invloed is op de vaststelling van aansprakelijkheid. Het proefschrift stelt dat controle de basis vormt voor de toerekening van handelingen, omdat het hebben van gezag over het handelen van een soldaat in zekere zin dat handelen veroorzaakt. Toegepast in een militaire context blijkt dat elke vorm van militaire controle (zoals operationele of strategische controle) causaal kan worden gekoppeld aan verschillende soorten schadelijke handelingen. De vorm van militaire controle die kan worden gezien als oorzaak van het schadelijk handelen van een soldaat kwalificeert ten behoeve van toekenning als effectieve controle en is de basis waarop de handeling kan worden toegerekend.

HOOFDSTUK 3. AFGELEIDE AANSPRAKELIJKHEID OP BASIS VAN INDIRECTE CONTROLE OVER HET HANDELLEN VAN ANDERE DEELNEMERS AAN DE OPERATIE

In hoofdstuk 3 wordt betoogd dat afgeleide aansprakelijkheid kan worden gebaseerd op de uitoefening (of het ontbreken daarvan) van indirecte controle over het handelen van andere deelnemers aan de operatie. Het hoofdstuk vangt aan met een overzicht van de verschillende grondslagen in het huidige internationale recht voor aansprakelijkheid voor het handelen van andere actoren. Het hoofdstuk bespreekt zowel de algemene regels van afgeleide aansprakelijkheid die te vinden zijn in

secundaire regels, zoals hulp of assistentie, als de specifieke regels van afgeleide aansprakelijkheid die voortvloeien uit de primaire normen die van toepassing zijn op militaire operaties, zoals de verplichting om respect voor het oorlogsrecht te waarborgen. Een aantal moeilijkheden die voorkomen in de vaak complexe scenario's van militaire samenwerking worden genoemd. In het tweede deel van het hoofdstuk wordt een herinterpretatie van afgeleide aansprakelijkheid bij militaire operaties in termen van indirecte causale controle voorgesteld. Verder wordt de betekenis van de verschillende manieren waarop de deelnemers aan een operatie invloed kunnen hebben op het handelen van andere actoren in de militaire context besproken, en wordt indirecte controle die oorzakelijk bijdraagt aan het handelen van een ander als een overkoepelende grondslag voor afgeleide aansprakelijkheid bij militaire operaties geïdentificeerd. Controle is indirect in de zin dat het niet rechtstreeks uitgeoefend wordt over het handelen van een soldaat, maar over een andere deelnemer die controle oefent over de handelingen van de soldaat. Indirecte controle vormt een basis voor afgeleide aansprakelijkheid zowel in actieve zin positief, als het onnodig wordt uitgeoefend, als in passieve zin negatief, wanneer een gebrek aan controle is gekoppeld aan het onrechtmatige handelen van een ander.

HOOFDSTUK 4. VERDELING VAN SECUNDAIRE VERPLICHTINGEN ONDER DE DEELNEMERS OP BASIS VAN VORMEN EN GRADATIES VAN CONTROLE

Hoofdstuk 4 richt zich op de verdeling van de secundaire verplichtingen onder de aansprakelijke actoren en stelt dat wanneer meer dan één actor aansprakelijkheid voor een schadelijke uitkomst draagt, secundaire verplichtingen kunnen worden verdeeld op basis van de vorm en mate van controle die in hoofdstuk 2 en 3 zijn besproken. Hoofdstuk 4 bespreekt eerst de bestaande toepasselijke wettelijke regels waaruit blijkt dat zij een beperkt antwoord geven op vragen met betrekking tot de verdeling van de secundaire verplichtingen in gezamenlijke militaire operaties. Daarna wordt de inhoud van aansprakelijkheid door de lens van controle geanalyseerd en worden er mogelijke oplossingen voorgesteld. Om te bepalen of rechtsherstel solidaire of proportioneel zou moeten zijn, verwijst het hoofdstuk naar de vorm van controle die tot de aansprakelijkheid heeft geleid. Het hoofdstuk stelt verder dat rechtsherstel kan worden toegewezen onder verwijzing naar de relatieve causale betekenis van de vorm en mate van controle die in het proefschrift zijn geïdentificeerd.

CONCLUSIES

Het voorgaande leidt tot de conclusie dat de rol van controle bij de toewijzing van de aansprakelijkheid in gezamenlijke militaire operaties fundamenteel en multidimensionaal is.